

De kwaliteit van governance, verslaggeving en accountantscontrole gaat omhoog

Activiteitenagenda

1. Monitoring maatregelen en veranderplannen OOB-accountantsorganisaties

De accountantsorganisaties die wettelijke controles verrichten bij organisaties van openbaar belang (OOB-accountantsorganisaties) hebben verdergaande maatregelen aangekondigd naar aanleiding van de onderzoeken van de AFM. Ook de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) heeft in haar rapport 'In het publiek belang' verbeteringen voorgesteld binnen de gehele accountancysector. De AFM ontwikkelt samen met de NBA een publiek dashboard om de voortgang van de implementatie van de maatregelen en de veranderplannen inzichtelijk te maken. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op het oordeel van de accountant in de controleverklaring.

Resultaten	Oplevering
Publiek rapport (inclusief dashboard)	Q3 2015

2. Big 4-accountantsorganisaties

De AFM meet tussentijds de kwaliteit van de wettelijke controles door in de tweede helft van 2015 te starten met het uitvoeren van joint inspections in samenwerking met de Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) bij de Big 4-accountantsorganisaties. Wij krijgen hiermee inzicht in de mate waarin de verbetermaatregelen van deze accountantsorganisaties naar aanleiding van de 1-meting in 2013/2014 effect hebben gehad op de kwaliteit van de accountantscontroles. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op het oordeel van de accountant in de controleverklaring.

Resultaten	Oplevering
Vertrouwelijke instellingsrapporten, beïnvloeding en eventueel handhavingsmaatregelen	2016
Publiek onderzoeksrapport	2016

3. Overige OOB-accountantsorganisaties

De AFM meet de kwaliteit van de wettelijke controles door in 2015 een 1-meting uit te voeren bij de vijf overige OOB-accountantsorganisaties. Wij krijgen hiermee inzicht in de mate waarin de maatregelen en veranderplannen van deze accountantsorganisaties o.a. naar aanleiding van de 0-meting in 2011/2012 effect hebben gehad op de kwaliteit van de accountantscontroles. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op het oordeel van de accountant in de controleverklaring.

Resultaten	Oplevering
Vertrouwelijke instellingsrapporten, beïnvloeding en eventueel handhavingsmaatregelen	Q1-Q4 2015
Publiek onderzoeksrapport	2016

4. Quick scan corruptie wettelijke controlepraktijk

De AFM besteedt in 2015 aandacht aan de mate waarin de grotere accountantsorganisaties in hun bedrijfsvoering waarborgen tegen betrokkenheid bij corruptie hebben getroffen. Nederlandse accountantsorganisaties kunnen bij het uitoefenen van hun controletaak stuiten op corruptiesignalen. Accountantsorganisaties moeten voldoende waarborgen treffen om hun betrokkenheid bij vormen van belangenverstremgeling tegen te gaan die afbreuk doen aan de integriteit van en het vertrouwen in de financiële markten. Veelal blijft belangenverstremgeling lange tijd onzichtbaar totdat sprake is van een incident. De

(reputatie)schade kan groot zijn. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op het oordeel van de accountant in de controleverklaring.

Resultaten	Oplevering
Quickscan	Q1-Q2 2015
Analyse	Q1-Q2 2015
Indien quickscan en analyse daartoe aanleiding geven: opvolging van signalen door het uitvoeren van onderzoeken, beïnvloeding en eventueel daaropvolgende handhavingsmaatregelen.	Q3-Q4 2015

5. Verkenning naar kritisch vermogen auditcommissies bij kwaliteit accountantscontrole en verslaggeving

De AFM verkrijgt meer inzicht in hoe auditcommissies in de praktijk invulling geven aan hun rol ten aanzien van de financiële verslaggeving en accountantscontrole. Wij hebben in 2014 een vragenlijst uitgestuurd aan commissarissen van 96 beursfondsen en interviews gehouden met vijftien commissarissen. Verder analyseren wij verslagen van ava's en rapporten van rvc's. Dit onderzoek doet de AFM vanuit de perceptie van de commissarissen in auditcommissies. Het beoogde effect is dat leden van auditcommissies zich (meer) bewust worden van hun eigen rol en worden geprikkeld om deze rol ten aanzien van de kwaliteit van de verslaggeving en de accountantscontrole van de onderneming op te pakken.

Resultaten	Oplevering
Publiek rapport	Q1 2015

6. Nieuwe verslaggevingsstandaarden voor consolidatie (IFRS 10), gezamenlijke overeenkomsten (IFRS 11) en de daarmee samenhangende toelichtingen (IFRS 12)

De AFM voert een nulmeting uit op de financiële verslaggeving 2014 om inzicht te verkrijgen in de mate waarin ondernemingen de nieuwe verslaggevingsstandaarden voor consolidatie (IFRS 10), gezamenlijke overeenkomsten (IFRS 11) en de daarmee samenhangende toelichtingen (IFRS 12) toepassen. Deze standaarden worden in de financiële verslaggeving 2014 voor het eerst toegepast door de meeste beursgenoteerde ondernemingen. Dit kan leiden tot aanzienlijke aanpassingen in de financiële verslaggeving. Met de publicatie van de resultaten van dit onderzoek worden ondernemingen gestimuleerd deze regels na te leven. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op financiële en niet-financiële informatie in de jaarverslaggeving.

Resultaten	Oplevering
De publicatie van de uitkomsten van de onderzoeken in het publieke rapport 'In Balans'	Q4 2015

7. 1-meting Pensioenen

De AFM voert een 1-meting uit op de financiële verslaggeving 2014 en geeft hiermee opvolging aan de uitkomsten van de in 2014 uitgevoerde nulmeting op de financiële verslaggeving 2013. Hiermee krijgen wij inzicht in de mate waarin ondernemingen de vanaf 2013 geldende verslaggevingsstandaard over pensioenen beter hebben toegepast in vergelijking met de nulmeting. Met de publicatie van de resultaten van dit onderzoek worden ondernemingen gestimuleerd deze regels na te leven. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op financiële en niet-financiële informatie in de jaarverslaggeving.

Resultaten**Oplevering**

De publicatie van de uitkomsten van de onderzoeken in het publieke rapport 'In Balans'.

Q4 2015

8. Themaonderzoek naar de transparantie over bankconvenanten

De AFM onderzoekt in hoeverre ondernemingen in de financiële verslaggeving 2014 transparant zijn over bankconvenanten. Recente voorbeelden van beursgenoteerde ondernemingen in financiële moeilijkheden laten zien dat het belangrijk is voor gebruikers dat ondernemingen deze gegevens toelichten. Te denken valt aan het toelichten van afgesproken ratio's, de berekeningswijze van deze ratio's door kredietverschaffers en hoe omgegaan wordt met eventuele reorganisatiekosten, de uitkomsten per einde boekjaar en de mogelijke consequenties bij overschrijding van de convenantgrenzen. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op financiële en niet-financiële informatie in de jaarverslaggeving.

Resultaten**Oplevering**

De publicatie van de uitkomsten van de onderzoeken in het publieke rapport 'In Balans'.

Q4 2015

Doorlopend toezicht

9. Opvolging 'rode' niet-OOB-kantoren

De AFM volgt de zogenaamde 'rode kantoren' op die de Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-administratieconsulenten (SRA) en de NBA aan de AFM op grond van de convenanten overdragen door o.a. het voeren van een gesprek over de voortzetting van de vergunning of uitvoeren van onderzoeken. Daarnaast voeren wij diverse tijdreeksmetingen uit om inzicht te verkrijgen in het aantal uitschrijvingen van accountantsorganisaties en externe accountants uit het register van de AFM, en in de uitkomsten van de toetsingen door de SRA en de NBA ('groen, oranje en rood'). Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbende gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op het oordeel van de accountant in de controleverklaring.

Resultaten	Oplevering
Voor uitgevoerde onderzoeken een vertrouwelijk instellingsrapport met een eventueel daaropvolgende handhavingsmaatregel.	Q1-Q4 2015
Verzoek tot intrekking van de vergunning door accountantsorganisaties	Q1-Q4 2015
Tijdreeksmetingen	Q1 2016

10. Doorlopend toezicht op (jaar) verslaggeving

De AFM dwingt af dat ondernemingen foutieve (jaar)verslaggeving tijdig corrigeren. Bij indicaties van foutieve jaarverslaggeving 2014 (risicoanalyse), doen wij nader onderzoek naar de verslaggeving en kunnen wij tevens de accountantscontrole beoordelen. Na afronding van het onderzoek kunnen wij een gesprek over de uitkomsten ervan met de auditcommissie voeren. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op financiële en niet-financiële informatie in de jaarverslaggeving.

Resultaten	Oplevering
Vertrouwelijk onderzoeksrapport of handhavingsmaatregel na afloop van een desktoponderzoek.	Q1-Q4 2015
De publicatie van de uitkomsten van de onderzoeken in het publieke rapport 'In Balans'.	Q4 2015

11. Signalenbehandeling en incidentenonderzoeken

De AFM bevordert dat accountantsorganisaties tijdig incidenten melden en adequate opvolging geven aan incidenten. Wij behandelen signalen en voeren waar nodig incidentenonderzoeken uit en besteden daarbij ook aandacht aan de verslaggeving. Na afronding van het onderzoek voeren wij eventueel een gesprek over de uitkomsten ervan met de auditcommissie van een onderneming. Het beoogde effect is dat beleggers en andere belanghebbenden gerechtvaardigd kunnen vertrouwen op het oordeel van de accountant in de controleverklaring.

Resultaten	Oplevering
Voor uitgevoerde inspecties een vertrouwelijk onderzoeksrapport, met een eventueel daaropvolgende handhavingsmaatregel.	Q1-Q4 2015
Tijdreeksmetingen	Q1 2016

12. Beïnvloeding (inter)nationale wet- en regelgeving

De AFM geeft (proactief) input op voorstellen van nationale wet- en regelgeving en de beroepsregelgeving van de NBA. De AFM is waarnemer bij de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ).

De AFM is vertegenwoordigd in verschillende internationale toezichtgremia: de European Audit Inspection Group (EAIG), de International Organization of Securities Commissions (IOSCO), de European Securities and Markets

Authority (ESMA), het International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR). Vanuit deze gremia geeft de AFM input op voorstellen van wet- en regelgeving van de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), de International Accounting Standards Board (IASB) en de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). De AFM levert de voorzitter van de IOSCO-audit quality taskforce, de ESMA Project group on IFRS en de AFM bekleedt het vice-voorzitterschap van IFIAR, de internationale organisatie van toezichthouders op accountantsorganisaties. Tot slot is de AFM waarnemer bij de European Financial Reporting Advisory Committee (EFRAG)/Technical Expert Group (TEG), de IASB en de IFRS Interpretations Committee (IFRS IC).

Resultaten	Oplevering
Consultatiereacties met input voor (inter)nationale regelgevers	Q1-Q4 2015

13. Internationale samenwerking

De AFM is voorzitter van de werkgroep binnen de EAIG die de Common Audit Inspection Methodology voor Quality Control-onderzoeken bij accountantsorganisaties uitvoert. Daarnaast delen de Europese toezichthouders in subgroups per Big 4-kantoor informatie over de kwaliteit van de grote accountantsnetwerken in hun land. Verder organiseert de EAIG bijeenkomsten met het Europese leadership van deze accountantsnetwerken met als doel de uitkomsten van het toezicht te bespreken. De toezichthouders binnen de EAIG leggen al hun bevindingen vast in de EAIG-database om deze zowel per netwerk als per controlestandaard te analyseren naar trends in bevindingen. Op het gebied van verslaggeving is de AFM vertegenwoordigd in de European Enforcement Co-ordination Sessions (EECS), het forum van toezichthouders dat tot doel heeft gelijke handhaving van de toepassing van IFRS in de lidstaten te bevorderen.

Resultaten	Oplevering
Vastgelegde bevindingen uit onderzoeken bij Big 4-kantoren in de EAIG-database	Q1-Q4 2015
Vastgelegde IFRS-toezichtbeslissingen in de EECS database	Q1-Q4 2015

Eenmalige verrichtingen

14. Vergunningverlening en registratie auditororganisaties derde landen

De AFM verleent vergunningen aan accountantsorganisaties voor het verrichten van wettelijke controles. De AFM registreert auditororganisaties van een derde land om verklaringen te kunnen afgeven over controles van jaarrekeningen die van belang zijn voor de Nederlandse kapitaalmarkt. De AFM ontvangt daarnaast jaarlijks verzoeken voor het intrekken van vergunningen of doorhalen van registraties.

Resultaten	Oplevering
Verleende vergunningen en registraties	Q1-Q4 2015
Ingetrokken vergunningen en registraties	Q1-Q4 2015